

Silta-hanke on puolivälissä – yhdessä kohti vahvaa työllisyyttä

Tiina Palonen-Stenvall, SILTA ESR+ -ryhmähankkeen projektipäällikkö

SILTA-hanke on saavuttanut kautensa puolivälipisteen. Matka on ollut opettavainen, tuloksekas ja haastava – ja ennen kaikkea voimannäyte siitä, että työllisyyden vahvistaminen onnistuu parhaiten yhteistyöllä ja konkreettisilla toimilla. Nyt on sopiva aika tarkastella mitä olemme saaneet aikaan, myös lukujen valossa.

Toimintamme ja kehittämistyömme katse on ollut tulevaisuuden avainkysymykset työllisyyden hoidossa. Painopisteemme ovat asiakaslähtöinen työelämän valmennus, tavoitteellinen ohjaus, verkostoyhteistyö ja palveluiden sujuvuus.

1 . Asiakkaiden ääni kuuluviin

Halusimme osallistaa asiakkaitamme arvioimaan palveluita ja kertomaan niihin liittyviä toiveitaan. Saimme yli 200 vastausta henkilöasiakaille tekemäämme kyselyyn. Vastauksissa nousivat esiin erityisesti terveyteen liittyvät haasteet, jotka monien mielestä vaikeuttivat työllistymistä.

Järjestö- ja yhdistyskyselyyn saimme 40 vastausta Vaasan seudun toimijoilta heidän palvelutarpeistaan. Vastauksissa korostui erityisesti TE-palveluiden muutoksen vaikutus yhdistysten arkeen ja tarpeisiin.

Kyselyt ovat meille erittäin arvokkaita työkaluja. Kun asiakkaat ovat mukana palveluiden arvioinnissa ja kehittämisessä, voimme löytää konkreettisia ja tarpeisiin vastaavia ratkaisuja. Ryhdyimme esimerkiksi vahvistamaan valmennuksissa asiakkaiden digitaitoja ja itsenäisen asioinnin osaamista, erityisesti sähköisessä asioinnissa ja niihin liittyvien alustojen käytössä.

2. Verkostot ja yhteistyö

SILTA-hankkeen lähtökohtana on, että emme rakenna uusia ja toisistaan irrallisia palvelusaarekkeita, vaan toimintamme on täydentänyt jo olemassa olevaa palvelutarjontaa. Olemme alusta alkaen huomioineet yhteistyön kunta- ja viranomaispalveluiden, kolmannen sektorin järjestöjen sekä työnantajien ja

työnantajajärjestöjen kanssa. Monialainen yhteistyö luo hyvät edellytykset kehittää toimintaa asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet huomioiden, jolloin sujuvien palveluprosessien kohdentaminen on entistä vaikuttavampaa. Esimerkkinä tästä on SILTA Cafe, joka kokoaa kerran kuukaudessa verkoston toimijoita yhteen kuulemaan hankkeen ajankohtaisista asioista, jakamaan tietoa alueen palveluista ja vaihtamaan kokemuksia. SILTA Café -verkostossa on mukana 160 asiantuntijaa.

Teemme hankkeessa tiivistä yhteistyötä työnantajien kanssa. Pää toteuttaja on tarjonnut erityisesti pienille ja mikroyrityksille matalan kynnyksen neuvontaa Pohjanmaan työllisyysalueen palveluista sekä alueen työnantajille suunnatuista tukimuodoista ja rekryointipalveluista. Tavoitteena on madaltaa kynnystä palkata uusia osaajia ja vahvistaa työnantajien kytkeytymistä laajempaan työllisyys- ja osaajaverkostoon.

Osatoteuttajina mukana olevat koulutustoimijat ovat puolestaan hyödyntäneet laajoja paikallisia ja alueellisia verkostojaan työnantajien kanssa ja heidän hyväkseen. Osatoteuttajat tarjoavat aktiivisesti työnantajille tietoa esimerkiksi koulutusmahdollisuuksista, välittämällä kontakteja sekä rakentamalla siltoja työnantajien ja työnhakijoiden välille.

3. Pilottitoiminta

Aulapilotti

Toteutimme neuvontapalvelun yhteistyössä Pohjanmaan työllisyysalueen kanssa Palosaarella työllisyyspalveluiden tiloissa. Keskeisenä tavoitteena oli ohjata ja tukea henkilöasiakkaita asiointissa siten, että heidän omatoiminen asiointikykynsä ja digitaalinen asiointiosaamisensa vahvistuvat. Aulapilottilla pyrittiin madaltamaan asiakkaiden kynnystä käyttää sähköisiä palveluja ja lisäämään heidän varmuuttaan itsenäisessä käytössä. Neuvontapalvelu oli saatavilla kesäkuusta elokuun loppuun kaksi kertaa viikossa kolmen tunnin ajan kerrallaan. Palvelua hyödynsi yhteensä 344 asiakasta.

Pilotissa havainnoitiin työllisyyspalveluiden asiakasprosessia aula-asiointitilanteissa ja tunnistettiin asiakasryhmiä, jotka tarvitsevat tukea. Erityistä huomiota kiinnitettiin siihen, millaista ohjausta ja neuvontaa eri asiakasryhmät tarvitsevat ja millä tavoin palvelun kulkua voidaan kehittää saavutettavammaksi ja sujuvammaksi.

Pilotin aikana tilastointia ja seurantatietoa kerättiin systemaattisesti. Tietojen pohjalta työllisyyspalvelut voivat kehittää toimintaansa asiakaslähtöisemmäksi, tunnistaa tuen tarpeet ajoissa ja vahvistaa valmiuksiaan vastata erilaisten asiakasryhmien tarpeisiin. Konkreettisenä ja nopeasti toteutettuna parannuksena selkeytettiin aulatilojen kyltitystä ja asiakaskulun ohjausta.

Työelämän valmennukset

Työpaketti 2 haastellisesti työllistyvät. SILTA-hankkeen työpaketti 2 keskittyy henkilöasiakkaisiin, joilla on haasteita työllistyä. Keväällä 2025 toteutettiin pilotti nuorten työelämävalmiuksien vahvistamiseksi yhteistyössä Vaasan kaupungin nuorisopalveluiden työpaja Kartturin kanssa. Pilottiin osallistui aktiivisesti

12 nuorta. Tavoitteena ei ollut ainoastaan lyhyen aikavälin työllistyminen, vaan erityisesti nuorten työelämävalmiuksien, verkostojen ja itseluottamuksen vahvistaminen. Näin luotiin kestävämpi perusta nuorten työllistymiselle ja syrjäytymisen ehkäisylle pitkällä aikavälillä.

Työpaketti 3 kotoutujat. Työpaketti 3:ssa pilotoitiin kotoutujille suunnattua työelämävalmennusta ja kohdennettua ohjausta. Tavoitteena oli tukea kotoutujien pääsyä sujuvammin palveluihin ja työelämään. Toiminta tukee uuden kotoutumislain tavoitteita, joissa kotoutuminen ja työllistymisen edistäminen kytkeytyvät tiiviisti yhteen. Näin vahvistetaan kotoutujien mahdollisuuksia osallistua täysipainoisesti sekä yhteiskuntaan että työmarkkinoille. Pilottitoimintaan osallistui aktiivisesti 10 henkilöä.

Kotoutujien valmennukseen sisältyi myös enintään viikon mittainen työhön tutustumisjakso. Jakso toi hankkeen verkostoon mukaan eri työnantaja, tarjosi osallistujille arvokasta osaamista suomalaisesta työelämästä sekä lisäsi työyhteisöjen moninaisuutta. Yksi osallistujista työllistyi työhön tutustumisjakson päätteeksi.

Molemmat pilotit toteutettiin sekä ryhmä- että yksilövalmennuksina osallistavalla otteella. Valmennuksissa hyödynnettiin pelillistämistä ja hankkeen tuottamia työnhakumateriaaleja. Lisäksi vahvistettiin osallistujien palveluverkoston tuntemusta. Tarkoitusta varten koottiin palvelu-Padlet, joka toimi työkaluna molemmissa valmennuksissa. Jokainen osallistuja määritteli omat tavoitteensa niin valmennukselle kuin työpolulle. Kotoutujien valmennus toteutettiin monikielisenä, mutta pääkielenä oli suomi. Nuorten valmennus toteutettiin suomenkielisenä.

Kotoutujien pilotissa verkostoyhteistyöllä oli keskeinen rooli: kaupungin kotouttamispalvelut ohjasivat asiakkaita, ja hankkeen osatoteuttajana toimiva ammattiopisto Vamia tuotti valmennusmateriaalia sekä tarjosi osaamisen kehittämisen palveluita. Yhteistyömalli yhdisti toimijoiden osaamisen ja tarjosi arvokasta kokemusta kotoutujien työelämäpolkujen tukemisesta.

4. Tapahtumat ja yhteisöllisyys

Olemme hankkeen aikana järjestäneet kuusi tapahtumaa ja toimineet osatuottajina kahdessa. Yhteensä näihin tilaisuuksiin on osallistunut jo 750 henkilöä. Tapahtumat ovat kohdentuneet monipuolisesti eri kohderyhmille: työnhakijoille on tarjottu rekrytointimessuja ja infotilaisuuksia ja asiantuntijaverkostolle osaamisen kehittämiseen liittyviä tapahtumia. Työnantajille on järjestetty infotilaisuuksia, verkostotapaamisia ja tehty työpaikkavierailuita .

Tapahtumien suunnittelu ja toteutus on tehty tiiviissä yhteistyössä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Näin varmistamme, että hyvät käytännöt ja toimivat tapahtumamallit jäävät elämään myös hankkeen jälkeen – jo olemassa olevien toimijoiden järjestettäväksi ja edelleen kehitettäväksi.

Olemme matkan varrella oppineet:

Verkostoissa on voimaa Vaasan seudulla ja kohtaamiset ruokkivat uusia innovaatioita. Asiakkaiden osallistaminen palvelupolkujen kehittämiseen tuo tuloksia niin työnhakijoille kuin työnantajille. Tuloksekkaassa yhteistyössä olemme yhdistäneet voimavaramme eri toimijoiden kanssa, jolloin on syntynyt uusia ideoita ja parannettuja palveluita.

Tilannekatsaus:

Pohjanmaan ELY-alueella työttömyysaste oli elokuussa noin 7,3 %, mikä on selvästi alhaisempi kuin koko maassa keskimäärin. Vaasan seutu erottuu positiivisesti myös muilla työllisyyden mittareilla: työllisten osuus työvoimasta on lähes 90 %. Vaikka pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys ovat alueella maan keskiarvoa matalampia ovat määrät kuitenkin kasvussa. Tilanteeseen onkin tärkeää pyrkiä vaikuttamaan jo nyt, huolimatta siitä, että Pohjanmaan alue sijoittuu vielä valtakunnallisesti hyvälle tasolle.

Työttömien työnhakijoiden määrä oli Pohjanmaan työllisyysalueella heinäkuun lopussa noin 5188 (lähde: Vaasan kaupunki 2025, Pohjanmaan ELY-keskus 2025). Työttömyyden taloudelliset vaikutukset lisääntyvät kuntien osalta, kun rahoitusvastuut työttömyysetuuksista kasvavat. Mitä pidempään työttömyys jatkuu, sitä suuremmiksi käyvät kustannukset – ja samalla kasvaa myös sosiaali- ja terveystalouden tarve. On hyvä muistaa että työttömyys ei ole vain numero tilastoissa, vaan se koskettaa ihmisiä, perheitä ja yhteisöjä eli meitä kaikkia.

Katse eteenpäin

SILTA-hankeessa tavoitteemme on jatkossakin olla esimerkki siitä, miten yhdessä tekemällä voidaan rakentaa kestäviä siltoja työllisyyden vahvistamiseksi.

Hankepäällikkönä kiitän erityisellä lämmöllä omaa tiimiäni ja osatoteuttajia tähän astisista saavutuksista. Suuri kiitos yhteistyökumppaneille, toimintaan ja verkostoon osallistujille, ohjausryhmälle ja rahoittajalle.

Peruutuspeiliin katsoessa näkyy paljon hyvää, mutta edessä siintää yhä uusia mahdollisuuksia ja polkuja, jotka johtavat kestäväälle työllisyyden sillalle.

Yhdessä siis eteenpäin!